Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (осми състав)

23 януари 2020 година*

„Преюдициално запитване — Социална сигурност — Работници мигранти — Регламент (ЕО) № 883/2004 — Обезщетения за безработица — Изчисляване — Неотчитане на последното трудово възнаграждение, получено в държавата членка на пребиваване — Прекалено кратък референтен период — Трудово възнаграждение, получено след прекратяване на трудовото правоотношение — Лице, което преди това е работило по трудово правоотношение в Швейцария“

По дело C-29/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание на член 267 ДФЕС от Bundessozialgericht (Федерален съд по социалноосигурителни спорове, Германия) с акт от 23 октомври 2018 г., постъпил в Съда на 16 януари 2019 г., в рамките на производство по дело

ZP

срещу

Bundesagentur für Arbeit

СЪДЪТ (осми състав),

състоящ се от: L. S. Rossi, председател на състава, F. Biltgen (докладчик) и N. Wahl, съдии,

генерален адвокат: P. Pikamäe,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за ZP, от M. Hanke, Rechtsanwalt,

– за Bundesagentur für Arbeit, от B. Klug, в качеството на представител,

– за чешкото правителство, от M. Smolek, J. Pavliš и J. Vláčil, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от M. Van Hoof и B.-R. Killmann, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

* Език на производството: немски.

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 62, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, 2004 г., стр. 1 и поправка в ОВ L 200, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82 и поправка в ОВ L 33, 2008 г., стр. 12).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между ZP и Bundesagentur für Arbeit (Федерална агенция по заетостта, Германия, наричана по-нататък „Агенцията“) по повод размера на обезщетенията за безработица, които последната е отпуснала на ZP съгласно националното право.

Правна уредба

Правото на Съюза

Споразумението относно свободното движение на хора

3 Член 8 от Споразумението между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна, относно свободното движение на хора, което е подписано в Люксембург на 21 юни 1999 г. (ОВ L 114, 2002 г., стр. 6; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 74, стр. 97, наричано по-нататък „ССДХ“), предвижда:

„Договарящите се страни предоставят условия в съответствие с приложение II за съгласуване на системите за социална сигурност […]“.

4 Съгласно член 1 от приложение II към ССДХ, изменено с Решение № 1/2012 от 31 март 2012 г. на Съвместния комитет, създаден съгласно ССДХ (ОВ L 103, 2012 г., стр. 51):

„1. Договарящите страни се договарят във връзка с координацията на схемите за социална сигурност да прилагат помежду си правните актове на Европейския съюз, на които се прави позоваване и които са изменени с раздел А от настоящото приложение, или правила, равностойни на такива актове.

2. Понятието „държава(и) членка(и)“, което се съдържа в правните актове, посочени в раздел А от настоящото приложение, се тълкува по такъв начин, че да включва Швейцария в допълнение към държавите, обхванати от съответните правни актове на Европейския съюз“.

5 В Раздел А от посоченото приложение се прави позоваване по-специално на Регламент № 883/2004.

Регламент № 883/2004

6 Съображения 4, 32 и 45 от Регламент № 883/2004 гласят:

„(4) Необходимо е да се вземат предвид особеностите на националните законодателства в областта на социалната сигурност и да се изработи само система за координация.

[…]

(32) За да се поощри мобилността на работниците, е особено подходящо да се улесни търсенето на работа по трудово правоотношение в различните държави членки; поради това е необходимо да се осигури по-тясна и по-ефективна координация между осигурителните схеми за безработица и службите по заетостта на всички държави членки.

[…]

(45) Тъй като целта на предложеното действие, а именно приемането на мерки за координация, които да гарантират, че правото на свободно движение на хора може да се упражнява ефективно, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и, следователно, поради мащаба и ефекта на това действие може да бъде по-успешно осъществена на равнище на Общността, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарността, посочен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, посочен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел“.

7 Съгласно член 2, параграф 1 от този регламент:

„Настоящият регламент се прилага към граждани на държава членка, лица без гражданство и бежанци, които пребивават в държава членка, които са или са били подчинени на законодателството на една или повече държави членки, както и към членовете на техните семейства и към преживелите ги лица“.

8 В дял III, глава 6, членове 61—65 от Регламент № 883/2004 се съдържат особените разпоредби от този регламент, приложими за обезщетенията за безработица.

9 Съгласно член 61, параграф 1 от посочения регламент:

„Компетентната институция на държава членка, чието законодателство поставя придобиването, запазването, възстановяването или продължаването на правото на обезщетения в зависимост или от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост зачита, доколкото е необходимо, периодите на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост, завършени съгласно законодателството на всяка друга държава членка, като завършени съгласно прилаганото от нея законодателство.

[…]“.

10 Член 62, параграфи 1 и 2 от същия регламент предвижда:

„1. Компетентната институция на държава членка, чието законодателство предвижда изчисляването на обезщетенията да се основава на размера на предишното трудово възнаграждение или професионален доход, отчита изключително трудовото възнаграждение или професионалния доход, получавани от заинтересованото лице при последната му работа по трудово правоотношение или като самостоятелно заето лице съгласно посоченото законодателство.

2. Параграф 1 се прилага също когато законодателството, прилагано от компетентната институция предвижда специален [референтен] период за определяне на трудовото възнаграждение, служещо за база за изчисляване на обезщетенията и когато за целия или за част от този период спрямо заинтересованото лице се е прилагало законодателството на друга държава членка“.

Германското право

11 Член 149, озаглавен „Принцип“, от Drittes Buch Sozialgesetzbuch (Кодекс за социално осигуряване, трета книга), в редакцията му от 20 декември 2011 г.(BGBl. 2011 I, стр. 2854, наричан по-нататък „SGB III“), предвижда следното:

„Обезщетението за безработица е:

[…]

2. за другите безработни, в размер на 60 % (общ процент на обезщетението)

от фиксирания размер на нетното възнаграждение (трудово възнаграждение), получено от брутното възнаграждение, което безработното лице е получило в референтния период (референтно възнаграждение)“.

12 Член 150 от SGB III, озаглавен „Референтен период и референтна рамка“, гласи:

„(1) Референтният период обхваща установените при прекратяване на съответното трудово правоотношение периоди на начисляване на трудовите възнаграждения за заетост, подлежаща на задължително осигуряване в референтната рамка. Референтната рамка обхваща една година и приключва на последния ден от последното подлежащо на задължително осигуряване трудово правоотношение преди възникването на правото.

[…]

(3) Референтната рамка се удължава с две години, ако:

1. референтният период включва по-малко от 150 дни, за които се полага трудово възнаграждение,

[…]“.

13 Член 151 от SGB III, озаглавен „Референтно трудово възнаграждение“, предвижда в параграф 1:

„Референтното трудово възнаграждение е получаваното от безработното лице в рамките на референтния период средно дневно трудово възнаграждение, за което се дължат осигурителни вноски. […]“.

14 Съгласно член 152 от SGB III, озаглавен „Фиктивно изчисляване“:

„(1) Ако в удължената до две години референтна рамка не бъде установено наличието на референтен период от най-малко 150 дни, за които се полага трудово възнаграждение, за референтно трудово възнаграждение следва да се използва фиктивно трудово възнаграждение. […]

(2) За определянето на фиктивното трудово възнаграждение безработното лице следва да бъде причислено към квалификационната група, съответстваща на изискваната за съответната заетост професионална квалификация, върху която трябва да се съсредоточат на първо място усилията за посредничество на Agentur für Arbeit [Агенцията по заетостта, Германия] за намиране на работа на безработното лице. […]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

15 Жалбоподателят в главното производство е германски гражданин и живее в Германия. Между 1 юли 1990 г. и 31 октомври 2014 г. той работи като пограничен работник в предприятие, намиращо се в Швейцария. От 1 ноември 2014 г. той работи по трудово правоотношение в Германия, което е прекратено от работодателя, считано от 24 ноември 2014 г. Трудовото възнаграждение, което трябва да се изплати на жалбоподателя в главното производство за ноември 2014 г., е начислено и платено на 11 декември 2014 г.

16 С решение от 2 януари 2015 г. Агенцията отпуска на жалбоподателя в главното производство, считано от 25 ноември 2014 г., обезщетение за безработица за срок от две години в размер на 29,48 EUR на ден, изчислено въз основа на фиктивно референтно дневно трудово възнаграждение от 73,73 EUR. Тъй като трудовото възнаграждение, получавано от жалбоподателя в главното производство за работата му по трудово правоотношение в Швейцария, не е прието като основа за изчисляване на това обезщетение за безработица, същият подава жалба по административен ред до Агенцията, която е отхвърлена с решение от 16 януари 2015 г.

17 За да стигне до извода, че жалбоподателят в главното производство е придобил право на обезщетение за безработица, Агенцията взема предвид завършените съгласно швейцарското законодателство периоди на заетост в съответствие с член 61, параграф 1 от Регламент № 883/2004 във връзка със ССДХ. Що се отнася до изчисляването на размера на това обезщетение за безработица, в приложение на член 152, параграф 1 от SGB III Агенцията взима като референтно трудово възнаграждение фиктивно такова, тъй като счита, че жалбоподателят в главното производство не може да се позовава на „референтен период“ по смисъла на приложимото национално право, а именно период на заетост, за който трябва да са правени задължителни вноски на основание член 150, параграф 1 от SGB III най-малко 150 дни, за които се полага трудово възнаграждение в Германия. Освен това Агенцията приема, че трудовото възнаграждение, получено през декември 2014 г. във връзка с работата по трудово правоотношение в Германия през ноември 2014 г., не може да бъде взето предвид с мотива, че тази разпоредба се отнася единствено до трудовите възнаграждения, които вече са били начислени при прекратяване на трудовото правоотношение.

18 С решение от 19 януари 2016 г. Sozialgericht Konstanz (Съд по социалноосигурителни спорове Констанц, Германия) уважава частично жалбата, подадена от жалбоподателя в главното производство срещу посочените решения на Агенцията, и разпорежда на последната да изчисли размера на обезщетението за безработица, като вземе за основа референтно трудово възнаграждение в размер на 93,03 EUR.

19 Landessozialgericht Baden-Württemberg (Областен съд по социалноосигурителни спорове Баден-Вюртемберг, Германия) отхвърля жалбите на жалбоподателя в главното производство и на Агенцията срещу това решение. Според тази юрисдикция съгласно член 62 от Регламент № 883/2004 изчисляването на размера на обезщетението за безработица трябва да се основава само на трудовото възнаграждение, получено от жалбоподателя в главното производство за последната заемана в Германия длъжност, а не на фиктивно трудово възнаграждение като това, което е било изчислено съгласно разпоредбите на националното право, тъй като този регламент има предимство пред последните разпоредби.

20 Сезиран с ревизионна жалба от Агенцията срещу решението на последната юрисдикция, Bundessozialgericht (Федерален съд по социалноосигурителни спорове, Германия) счита, че стриктното тълкуване на текста на член 62, параграф 1 от Регламент № 883/2004 е в съответствие с тълкуването, възприето от по-долу стоящите национални инстанции по това дело. Запитващата юрисдикция отбелязва обаче, че както член 48 ДФЕС, така и този регламент предвиждат само координиране, а не хармонизация на правните системи на държавите членки

в областта на социалната сигурност, като последните остават компетентни да определят условията, на които националното право подчинява получаването на социалноосигурителните обезщетения. Ето защо тази юрисдикция си задава въпроса дали споменаването в член 62 от посочения регламент на трудовото възнаграждение, получавано при последната работа, не представлява само принципно привързване за целите на координирането на правото в областта на социалната сигурност, което не засяга правилата за изчисляване на социалните обезщетения, прилагани от държавите членки.

21 При тези условия Bundesarbeitsgericht (Федерален съд по социалноосигурителни спорове, Германия) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли член 62, параграф 1 във връзка с член 62, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 да се тълкува в смисъл, че при безработица на работник компетентната институция на държавата членка по пребиваване трябва да основава изчисляването на обезщетенията на размера на „трудовото възнаграждение“, „получавано“ от заинтересованото лице при последната му работа по трудово правоотношение на територията на институцията, дори когато според разпоредбите от националното законодателство в областта на обезщетенията за безработица, прилагано от компетентната институция, това възнаграждение не може да бъде взето предвид поради недостатъчна продължителност на получаването му и като алтернативна възможност е предвидено фиктивно изчисляване на обезщетенията?

2) Трябва ли член 62, параграф 1 във връзка с член 62, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 да се тълкува в смисъл, че при безработица на работник компетентната институция на държавата членка по пребиваване трябва да основава изчисляването на обезщетенията на размера на „трудовото възнаграждение“, „получавано“ от заинтересованото лице при последната му работа по трудово правоотношение на територията на институцията, дори когато според разпоредбите от националното законодателство, прилагани от компетентната институция, това възнаграждение не може да служи като основа за изчисляване на обезщетенията в референтния период поради несвоевременно начисляване и като алтернативна възможност е предвидено фиктивно изчисляване на обезщетенията?“.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

22 Следва да се припомни, че съгласно член 2, параграф 1 от Регламент № 883/2004 този регламент се прилага за граждани на държава членка, които са или са били подчинени на законодателството на една или повече държави членки.

23 От своя страна ССДХ предвижда в член 8, че договарящите се страни уреждат в съответствие с приложение II от това споразумение координацията на системите за социална сигурност с цел да се гарантира по-специално определянето на приложимото право и изплащането на обезщетенията на лицата, пребиваващи на територията на договарящите се страни. Раздел A, точка 1 от това приложение II обаче предвижда между договарящите страни да се прилага Регламент № 883/2004. Така, при положение че съгласно текста на член 1, параграф 2 от цитираното приложение II „[п]онятието „държава(и) членка(и)“, което се съдържа в правните актове, посочени в раздел A от [това] приложение, се тълкува по такъв начин, че да включва Швейцария в допълнение към държавите, обхванати от съответните правни актове на

Европейския съюз“, разпоредбите на този регламент се прилагат и за Конфедерация Швейцария (решение от 14 март 2019 г., Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, т. 29 и цитираната съдебна практика).

24 В настоящия случай от предоставената на Съда преписка е видно, че жалбоподателят в главното производство е германски гражданин, който, преди да извършва професионална дейност в Германия, след приключването на която е получил обезщетение за безработица въз основа на законодателството на тази държава членка, е бил подчинен на законодателството на Конфедерация Швейцария.

25 При тези условия положението на жалбоподателя в главното производство попада в приложното поле на Регламент № 883/2004.

По първия въпрос

26 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 62, параграфи 1 и 2 от Регламент № 883/2004 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска законодателство на държава членка, което — предвиждайки, че изчисляването на обезщетенията за безработица се основава на размера на предишното трудово възнаграждение — когато продължителността на получаване на плащаното на заинтересованото лице трудово възнаграждение за последната му работа по трудово правоотношение съгласно това законодателство, не достига предвидения в това законодателство референтен период за определяне на трудовото възнаграждение, което служи за основа при изчисляване на обезщетенията за безработица, не позволява да се взема предвид трудовото възнаграждение, получавано от заинтересованото лице за тази работа.

27 От член 62, параграф 1 от Регламент № 883/2004 недвусмислено следва, че когато според законодателството на държава членка изчисляването на обезщетенията за безработица се основава на размера на предишното трудовото възнаграждение, трябва да се взема предвид изключително трудовото възнаграждение, получавано от заинтересованото лице при последната му работа на трудово правоотношение съгласно това законодателство.

28 Следва да се посочи, че от споменатото в тази разпоредба изискване не е предвидено никакво изключение. В това отношение изключението, съдържащо се в съответната разпоредба от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, в редакцията му, изменена и осъвременена с Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 г. (ОВ L 28, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 4, стр. 35), а именно член 68, параграф 1, който предвижда друга основа за изчисляване на обезщетенията за безработица, когато заинтересованото лице е било заето за по-малко от четири седмици на последното си работно място на територията на държавата членка, чието законодателство е било приложимо за тези обезщетения, не е възпроизведено в член 62, параграф 1 от Регламент № 883/2004.

29 Освен това съгласно член 62, параграф 2 от този регламент изискването да се взема предвид изключително трудовото възнаграждение, свързано с последната работа по трудово правоотношение съгласно законодателството на посочената държава членка, се прилага също в хипотезата, в която това законодателство предвижда специален референтен период за определяне на трудовото възнаграждение, което служи за основа при изчисляване на обезщетенията, и за целия или за част от този период спрямо заинтересованото лице се е прилагало законодателството на друга държава членка.

30 От последната разпоредба следва, че ако законодателството на държава членка може да определи референтен период за определяне на трудовото възнаграждение, което служи за основа при изчисляване на обезщетенията, периодите, през които спрямо заинтересованото лице се е прилагало законодателството на друга държава членка, трябва да бъдат взети предвид за целите на този референтен период.

31 От това следва, че посочената разпоредба не допуска законодателство на държава членка, в приложение на което, за да се определи дали изискваният от него референтен период е бил достигнат, се вземат предвид само периодите на заетост в тази държава членка, като се изключват периодите на заетост, завършени съгласно законодателството на друга държава членка или, какъвто е случаят в главното производство, на Конфедерация Швейцария по силата на ССДХ.

32 Следователно от член 62, параграфи 1 и 2 от Регламент № 883/2004 следва, от една страна, че когато законодателството на държава членка предвижда, че изчисляването на обезщетенията се основава на размера на предишното трудово възнаграждение, трябва да се взема предвид изключително трудовото възнаграждение, получавано от заинтересованото лице при последната му работа по трудово правоотношение съгласно това законодателство, и от друга страна, ако това законодателство предвижда и установява референтен период за определяне на трудовото възнаграждение, което служи за основа при изчисляването, този референтен период трябва да включва периодите на заетост, завършени както съгласно посоченото законодателство, така и съгласно законодателството на други държави членки.

33 Това тълкуване съответства и на целите на Регламент № 883/2004, който, както следва от съображения 4 и 45, цели да се координират системите за социална сигурност на държавите членки, за да се гарантира, че правото на свободното движение на хора може да се упражнява ефективно (решение от 21 март 2018 г., Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, т. 31). В това отношение целта на посоченият регламент е да не се допусне работник, който, упражнявайки правото си на свободно движение, е заемал различни длъжности в повече от една държава членка, без обективно основание да бъде третиран по-неблагоприятно от работника, който е осъществил цялата си трудова дейност в една-единствена държава членка (вж. в този смисъл решение от 19 септември 2019 г., Van den Berg и др., C-95/18 и C-96/18, EU:C:2019:767, т. 75 и цитираната съдебна практика).

34 В този контекст с оглед на ССДХ Съдът е постановил, че гарантираната с това споразумение свобода на движение на хора би била накърнена, ако гражданин на една от договарящите се страни е поставен в неравностойно положение в страната си по произход единствено поради това че е упражнил правото си на свободно движение (решение от 26 февруари 2019 г., Wächtler, C-581/17, EU:C:2019:138, т. 53 и цитираната съдебна практика).

35 Що се отнася по-специално до изчисляването на обезщетенията за безработица, предвидено в член 62, параграф 1 от Регламент № 883/2004, от практиката на Съда следва, че съответната разпоредба на Регламент № 1408/71 има за цел да улесни мобилността на работниците, като гарантира на заинтересованите лица ползването на обезщетения, които отчитат, доколкото е възможно, условията за наемане на работа, и по-специално възнаграждението, от които са се ползвали съгласно законодателството на държавата членка на последната заетост (вж. в този смисъл решение от 28 февруари 1980 г., Fellinger, 67/79, EU:C:1980:59, т. 7).

36 При все това, от една страна, отчитането изключително на последното трудово възнаграждение, получено от заинтересованото лице съгласно това законодателство за целите на изчисляване на размера на обезщетението за безработица, на което той има право по силата на това законодателство, има за цел да гарантира ефективното упражняване на свободното движение на работници, по-специално, както се посочва в съображение 32 от Регламент № 883/2004, като улеснява търсенето на работа в тази държава членка.

37 От друга страна, неотчитането на посоченото трудово възнаграждение с мотива че през част от референтния период, предвиден от съответната държава членка за целите на изчисляване на размера на обезщетението за безработица, спрямо заинтересованото лице се е прилагало законодателството на други държави членки, води до това работник, който се е възползвал от правото си на свободно движение, да бъде третиран по-неблагоприятно от работника, който е осъществил цялата си трудова дейност само в тази държава членка.

38 Не може да се приеме доводът на Агенцията, че тъй като Регламент № 883/2004 има за цел да координира, а не да хармонизира системите за социална сигурност на държавите членки, предвиденото в член 62, параграф 1 от този регламент изискване, което се състои в отчитане изключително на последното трудово възнаграждение, получено съгласно релевантното национално законодателство, е само принципна норма, която позволява запазването на специални разпоредби от националното законодателство като член 152 от SGB III, който предвижда изчисляване на размера на обезщетението за безработица въз основа на фиктивно трудово възнаграждение.

39 В това отношение действително следва да се припомни, че посоченият регламент не създава обща схема за социална сигурност, а позволява запазването на отделните национални схеми и има единствено за цел да осигури координирането им, за да гарантира ефективното упражняване на свободното движение на хора. В този смисъл съгласно постоянната практика на Съда държавите членки запазват компетентността си да уреждат системите си за социална сигурност (вж. по-специално решение от 28 юни 2018 г., Crespo Rey, C-2/17, EU:C:2018:511, т. 45 и цитираната съдебна практика).

40 От самия текст на член 62, параграфи 1 и 2 от Регламент № 883/2004 обаче следва, че макар някои аспекти на изчисляването на обезщетенията за безработица, и по-специално изборът да се предвиди, че това изчисляване се основава на размера на предишното трудово възнаграждение, действително да са от компетентността на държавите членки, това не променя факта, че когато държава членка е направила такъв избор в своето законодателство, тези разпоредби гарантират, че се взема предвид изключително трудовото възнаграждение, получавано от заинтересованото лице при последната му работа по трудово правоотношение съгласно това законодателство (вж. по аналогия решение от 21 март 2018 г. Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, т. 46).

41 Освен това съгласно постоянната съдебна практика при упражняване на компетентността си да организират системите си за социална сигурност държавите членки трябва да спазват правото на Съюза, и в частност разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС, свързани с признатата на всеки гражданин на Съюза свобода да се движи и да пребивава на територията на държавите членки (решение от 7 декември 2017 г., Zaniewicz-Dybeck, C-189/16, EU:C:2017:946, т. 40 и цитираната съдебна практика).

42 Законодателството на държава членка, което предвижда, че в положения като това в спора по главното производство изчисляването на размера на обезщетението за безработица трябва да се извършва въз основа на фиктивно трудово възнаграждение, може обаче по изложените в точка 37 от настоящото решение съображения да възпрепятства свободното движение на лицата, спрямо които се прилага това законодателство.

43 С оглед на гореизложеното на първия въпрос следва да се отговори, че член 62, параграфи 1 и 2 от Регламент № 883/2004 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска законодателство на държава членка, което — предвиждайки, че изчисляването на обезщетенията за безработица се основава на размера на предишното трудовото възнаграждение — когато продължителността на получаване на плащаното на заинтересованото лице трудово възнаграждение за последната му работа по трудово правоотношение съгласно това законодателство, не достига предвидения

в това законодателство референтен период за определяне на трудовото възнаграждение, което служи за основа при изчисляване на обезщетенията за безработица, не позволява да се взема предвид трудовото възнаграждение, получавано от заинтересованото лице за тази работа.

По втория въпрос

44 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 62, параграфи 1 и 2 от Регламент № 883/2004 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска законодателство на държава членка, което — предвиждайки, че изчисляването на обезщетенията за безработица се основава на размера на предишното трудово възнаграждение — когато получаваното от заинтересованото лице трудово възнаграждение за последната му работа по трудово правоотношение съгласно това законодателство е начислено и платено едва след прекратяване на трудовото му правоотношение, не позволява да се взема предвид трудовото възнаграждение, получавано от заинтересованото лице за тази работа.

45 В това отношение от акта за преюдициално запитване следва, че съгласно член 150, параграф 1 от SGB III референтният период за изчисляване на обезщетенията за безработица „обхваща установените при прекратяване на съответното трудово правоотношение периоди на начисляване на трудовите възнаграждения […]“. Съгласно тази разпоредба Агенцията не взема предвид трудовото възнаграждение за трудовата дейност на жалбоподателя в главното производство в Германия през ноември 2014 г., тъй като това възнаграждение е било начислено и платено на последния едва през следващия месец или след прекратяване на трудовото му правоотношение.

46 Както обаче следва от отговора на първия въпрос, член 62, параграф 1 от Регламент № 883/2004 не допуска законодателство на държава членка, съгласно което при изчисляване на обезщетенията за безработица не се взема предвид трудовото възнаграждение, получавано от заинтересованото лице при последната му работа по трудово правоотношение съгласно това законодателство.

47 Наистина, текстът на немски език на посочения член 62, параграф 1 предвижда, за разлика от неговия текст на други езици, че се взема предвид изключително трудовото възнаграждение, получавано от заинтересованото лице „по време на“ последната му работа по трудово правоотношение съгласно това законодателство („[…] *berücksichtigt ausschließlich das Entgelt* […], *das die betreffende Person während ihrer letzten Beschäftigung* […] *nach diesen Rechtsvorschriften erhalten hat*“), както Агенцията посочва в подкрепа на довода си, че неотчитането на трудовото възнаграждение, което е начислено и платено на заинтересованото лице след прекратяване на последното му трудово правоотношение, е в съответствие с тази разпоредба.

48 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда формулировката, използвана в текста на правна разпоредба на Съюза на един от езиците, не може да служи като единствена основа за тълкуването на разпоредбата или в това отношение да ѝ се отдава предимство пред текстовете на останалите езици. Всъщност разпоредбите от правото на Съюза трябва да се тълкуват и прилагат по един и същ начин, като се вземат предвид текстовете на всички езици на Съюза. В случай на несъответствия между текстовете на различните езици на текст от правото на Съюза обаче въпросната разпоредба трябва да се тълкува в зависимост от общата структура и целите на правната уредба, от която е част (решение от 12 септември 2019 г., A и др., C-347/17, EU:C:2019:720, т. 38 и цитираната съдебна практика).

49 С оглед на целите на Регламент № 883/2004, и по-специално на член 62, параграф 1 от него, припомнени в точки 33 и 35 от настоящото решение, не може да се приеме, че тази разпоредба поставя отчитането на трудовото възнаграждение за последната работа на заинтересованото

лице по трудово правоотношение в зависимост от обстоятелството това възнаграждение да е било начислено и получено от заинтересованото лице най-късно в последния ден от извършването на тази работа.

50 Всъщност датата, на която трудовото възнаграждение се изплаща на заинтересованото лице, не се отразява по никакъв начин върху преследването на целта на това лице да се осигури получаването на обезщетения, като се отчитат, доколкото е възможно, условията на работа, и по-специално възнаграждението, от което се е ползвало съгласно законодателството на държавата членка на последната заетост. За сметка на това, да се постави гарантираното в член 62, параграф 1 от Регламент № 883/2004 право в зависимост от датата на начисляване и плащане на трудовото възнаграждение може да възпрепятства свободното движение на работници в Съюза.

51 Ето защо на втория въпрос следва да се отговори, че член 62, параграфи 1 и 2 от Регламент № 883/2004 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска законодателство на държава членка, което — предвиждайки, че изчисляването на обезщетенията за безработица се основава на размера на предишното трудово възнаграждение — когато получаваното от заинтересованото лице трудово възнаграждение за последната му работа по трудово правоотношение съгласно това законодателство е било начислено и платено едва след прекратяване на трудовото му правоотношение, не позволява да се взема предвид трудовото възнаграждение, получавано от заинтересованото лице за тази работа.

По съдебните разноски

52 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (осми състав) реши:

1) **Член 62, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска законодателство на държава членка, което — предвиждайки, че изчисляването на обезщетенията за безработица се основава на размера на предишното трудово възнаграждение — когато продължителността на получаване на плащаното на заинтересованото лице трудово възнаграждение за последната му работа по трудово правоотношение съгласно това законодателство не достига предвидения в това законодателство референтен период за определяне на трудовото възнаграждение, което служи за основа при изчисляване на обезщетенията за безработица, не позволява да се взема предвид трудовото възнаграждение, получавано от заинтересованото лице за тази работа.**

2) **Член 62, параграфи 1 и 2 от Регламент № 883/2004 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска законодателство на държава членка, което — предвиждайки, че изчисляването на обезщетенията за безработица се основава на размера на предишното трудово възнаграждение — когато получаваното от заинтересованото лице трудово възнаграждение за последната му работа по трудово правоотношение съгласно това законодателство е било начислено и платено едва след прекратяване на трудовото му правоотношение, не позволява да се взема предвид трудовото възнаграждение, получавано от заинтересованото лице за тази работа.**

Подписи